

УТВЪРЖДАВАМ:
СИЛВИЯ ДИМИТРОВА
ДИРЕКТОР НА СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ГР. ДОБРИЧ

**УЧЕБНО–ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО
ИЗКУСТВО СЛЕД ЗАВЪРШЕН VII КЛАС
ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА**

Съгласно заповед РД 09-4062/30.08.2022 г. на министъра на образованието и науката
Професия „Графичен дизайнер“

I. ВИД И ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ИЗПИТА

Изпитът за проверка на способностите по изобразително изкуство е практически с продължителност 5 (пет) астрономически часа.

II. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Способностите се проверяват чрез изпълнение на композиционна задача.

Изпитните задачи са три. Обхващат теми, пряко свързани с образователното съдържание на общообразователната подготовка по изобразително изкуство в седми клас.

Кандидатът избира сам и работи по една от поставените задачи, както следва:

- **Композиционна задача по изящни изкуства:**
- **Проект за фигурална композиция по зададена тема.**
- **Натюрморт** – цветна или графична задача/ техниката е по избор на кандидата/, постановка от натура, композиция от общо три предмета – ръбести и кръгли тела, цветя, плодове, драперии.

Изпълнение с живописни (акварелни бои или темперни бои) или графични материали.

Формат на рисувателния лист: за живопис – 35/50 см; за графика – 35/50 см;

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Изпитът се основава на учебно съдържание, включено в учебната програма за задължителна подготовка в VII клас, включва задачи по изящни, приложни изкуства и дизайн.

- Жанрово и видово разнообразие.

- Реални и фантазни образи и изображения на пространства и ситуации – преобразувания.
- Линейна и въздушна перспектива.
- Обем на обли и ръбести тела чрез светлосянка.
- Тонално и цветово изграждане на форми в пространството.
- Архитектурна среда, класификация на типове архитектурни обекти: битови и обществени.
- Основни принципи на композицията: елементи, структура и изразни средства.
- Основни принципи на декоративната композицията: симетрия, асиметрия, ритъм и контраст.
- Особенности на плоскостното и обемното изграждане на пространството.
- Цветови хармонии.
- Основни пропорции на човешката фигура.
- Природни форми и тяхното устройство.
- Видове композиции в изобразителните изкуства.
- Видове декоративни композиции – отворени и затворени.

IV. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

- Ученикът е усвоил е учебното съдържание по теория и практика на изобразителното изкуство.
- Познава видовете и жанровете изящни изкуства, както и природните форми.
- Развил е зрителни представи и въображение.
- Използва графични, живописни, пластични и декоративни изразни средства.
- Изгражда обем на обли и ръбести тела чрез светлосянка.
- Развил е усет за хармонично съчетаване на цветовете.
- Познава спецификата на декоративно-приложните изкуства.
- Разбира взаимодействието между различните знакови системи и връзката на изкуството с народното творчество и с обществения живот.
- Познава спецификата на художественото въздействие на архитектурата и оформянето на околната среда.
- Умее да изгражда образите чрез изобразителни способности – двуизмерно и триизмерно.
- Демонстрира знания за използването на цветовете като изразно средство в изящните и в приложните изкуства.
- Умее да композира чрез прилагане принципите на комбинаториката.

IV. ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на изпитните работи на учениците, които се явяват на изпит за проверка на способностите по изобразително изкуство се извършва от специално съставена комисия от специалисти - двама преподаватели. Един от членовете е председател.

Изпитните работи се оценяват едновременно от цялата комисия, без да се рецензират писмено. Решението на комисията за окончателната оценка на всяка работа не подлежи на арбитраж.

Оценяването на ученическите творби се извършва чрез точкова система по характерни компоненти. Всеки компонент носи максимален брой 20 т.

Най – висок максимален резултат е **100 точки**.

Проверката и оценката на изпитните работи се основава на изготвени конкретни компоненти. Компонентите са систематизирани и обобщени качествени критерии, които ще оформят оценката с числов показател. С тези компоненти са запознати всички членове на изпитната комисия.

ОЦЕНЪЧНИ КОМПОНЕНТИ ЗА ГРАФИЧНА ИЛИ ЖИВОПИСНА ЗАДАЧА

1. **КОМПОЗИЦИЯ** - централна, симетрична, асиметрична, динамична
2. **ПРИНЦИПИ НА КОМПОЗИЦИЯТА** - **основни принципи** – композиционен център, смислов център, акцент
3. **ЕЛЕМЕНТИ НА КОМПОЗИЦИЯТА** - човешки фигури, предмети от натюрморта – конструктивни особености, пропорции и анатомични особености, подходяща среда(интериор, екстериор)
4. **ПЕРСПЕКТИВА** – линейна, въздушна
5. **ЦВЕТОВА ГАМА** - цветова гама, подчертано настроение чрез силата на цвета

Забележка: *Изобразителният лист с посочения размер се осигурява от училището.* Пособията и материалите за изпълнението на задачата за изпита се осигуряват от кандидата.

КОНСПЕКТ ОТ ТЕМИ ЗА ТЕОРЕТИЧНА И ПРАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА ЗА ИЗПИТ ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

За приемане на ученици в осми клас прием за учебната 2023/2024 г.

Професия „Графичен дизайнер“ Съгласно Наредба № 10 от 01. 09.2016 г. относно организация на дейностите в училищното образование

ИЗЯЩНИ ИЗКУСТВА

1. Композиция - същност, видове
2. Човешка фигура - основни пропорции, пози, движения, възрастови особености
3. Перспектива - основни закономерности, линейна и въздушна перспектива
4. Пейзаж - жанрова същност, видове и значение при изграждане на фигуралната композиция
5. Интериор - същност на жанра, значение при изграждане на фигуралната композиция
6. Фигурална композиция - същност, видове, характеристики, значение на композиционен център
7. Натюрморт - същност, специфика на жанра, принципи на цветно и графично изпълнение, конструктивно изграждане
8. Цветово изграждане - колорит, цветна хармония, въздействие на цветовете
9. Особенности на графиката и живописа като изящни изкуства - специфика на техники и изразни средства за изграждане на композицията